

НАСИЉЕ У СПОРТУ

Алекса Мићић

Насиље је свуда око нас – на улицама и путевима, спортским приредбама, школама и домовима. Резултати разних истраживања о насиљу показују да је у последњих десет година свуда у порасту, нарочито међу младима и да полако постаје један од основних проблема нашег друштва. Највише га има у спорту, а чињеница која забрињава јесте да се оно са спортских трибина преноси на улице и школе, па имамо туче навијача у парковима, школским двориштима, кафићима, градском превозу...

Шта је насиље у спорту? У спорту се свако непријатељско и агресивно понашање сматра насиљем. Поред међусобних сукоба навијача, насиљем се сматрају и физички сукоби играча, насилна игра с циљем да се повреди противник, непримерене речи тренера упућене свом или противничком тиму, недолично понашање челника клуба, напади на судије и спортске новинаре. Спорт је племенита активност која треба да промовише "fair play" игру и здрав стил живота и спортски терени не смеју да буду место на коме ће се искаљивати бес, агресија, повређивати људи и губити животи. У нашој земљи насиља у спорту има свакодневно и скоро да ниједан спортски догађај не може да прође без неког насилног чина. Псовке, плувања, увредљиви транспаренти и песме, убацавање разних предмета на терен, паљење бакљи на трибинама, бацање димних бомби, ломљење столица, туче међу навијачима, играчима, тренерима... Све је то нераскидиви део српског спорта, део наше стварности који нас прати и говори нам у каквом друштву живимо, а очигледно је да је то друштво пуно проблема јер насиље у њему све чешће надјачава спортски дух.

Разлози због којих насиље свакодневно расте и постаје начин комуникације међу младим људима, како у спорту, тако и у осталим областима друштва су тешка економска ситуација, недостатак посла и мањак образовања. Да би себи обезбедили бољу будућност један део младих се опредељује за учење, бављење науком или спортом, а један део иде у другу крајност и своје незадовољство, бес и негативне емоције исказује агресивним понашањем и насиљем. То најчешће чине на спортским приредбама у оквиру својих навијачких група. Многи од њих, иако су починили разна кривична дела, слободно се шетају, долазе на стадионе и у спортске хале, а они најмлађи, жељни доказивања од њих стварају идоле и труде се да пођу њиховим стопама. У томе нико не успева да их спречи, ни родитељи, ни наставници, ни држава. У Новом Саду, у септембру 2013. године, у близини школе, шеснаестогодишњем дечаку су оштрим предметом у облику мале косе нанете тешке телесне повреде. Његов нападач, седамнаестогодишњак, припадник је друге навијачке групе и то је био разлог њиховог сукоба. Ово је пример како се насиље са спортских тренера полако сели у школска дворишта, међу вршњаке. За насиље у спорту један део кривице носе и спортски клубови јер не осуђују своје навијаче за изазване инциденте, чак ни у случајевима када је насиље уперено против самог клуба и његових играча. Примери за то су инциденти који су се десили на фудбалским утакмицама у нашој земљи у последњих неколико месеци. У августу 2013. године вођа навијача "Партизана" после утакмице са бугарским "Лудогорцем", незадовољан игром свог тима прескочио је ограду, ушетао на терен и скинуо траку са руке капитена тима. Редари, полицајци, представници клуба и остали играчи су немо посматрали тај догађај не покушавајући да га спрече. Касније, иако је камера забележила све што се десило, играч је негирао да му је трака насилно скунута и тиме је онемогућио државне органе да казне насилника. На фудбалској утакмици између "Црвене Звезде" и "Вождовца", у септембру 2013. године група "Звездених" навијача незадовољна због пораза свог тима затражила је од играча да скину и предају им дресове, што су они и учинили. Касније је директор клуба изјавио са су навијачи, схвативши да су погрешили, вратили дресове. То није била случајна грешка него насилни чин који се морао осудити.

Насиље на спортским приредбама уништава лепоту спорта. Питам се шта је потребно да се деси па да се крене у коначни обрачун са насилницима. Докле ће спортисти и љубитељи спорта да трпе њихова мучења? Да ли треба да се изгуби још неки млади живот попут Бриса Татона, француског навијача који је у септембру 2009. године брутално убијен у Београду, па да се покренемо и насилницима одупремо? Једино ако кажемо: "Стоп насиљу!" и учинимо све што је нашој моћи да га спречимо можемо да имамо сигурнију будућност.